

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	05.02.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.01.2009
Avaldamismärge:	RT I 2006, 6, 34

Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 25.01.2006 nr 22

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Sookuninga looduskaitseala kaitse-eesmärk

- (1) Sookuninga looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on:
- 1) ulatusliku sooala ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse;
  - 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide – suur-laukhane (*Anser albifrons*), väike-laukhane (*Anser erythropus*), väike-konnakotka (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorri (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekure (*Ciconia nigra*), soo-loorkulli (*Circus pygargus*), rukkiräägu (*Crex crex*), laululuige (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*), väike-kärbsenäpi (*Ficedula parva*), värbkaku (*Glaucidium passerinum*), sookure (*Grus grus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähni e kolmvarvas-rähni (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähni e hallrähni (*Picus canus*), händkaku (*Strix uralensis*), tedre (*Tetrao tetrix*), metsise e mõtuse (*Tetrao urogallus*), mudatildri (*Tringa glareola*) ja rändlinnuliikide kaitse;
  - 3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – jõgede ja ojade (3260)³, niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), lamminiitute (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitute (6510), puisniitute (6530*), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusmetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse ning II lisas nimetatud liikide – saarma (*Lutra lutra*) ja tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) elupaikade kaitse.
- (2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kümneks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.
- (3) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.
- (4) «Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni» artikli 2 lõike 1 kohaselt on kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

§ 2. Kaitseala asukoht

- (1) Kaitseala asub Pärnu maakonnas Saarde vallas Lanksaare, Reinu, Tuuliku, Veelikse ja Jäärja külas.
- (2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaministeeriumi Pärnumaa keskkonnateenistus.

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

- (1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud sihtkaitsevööndis käesolevas määruses sätestatud juhtudel.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud arvestades «Asjaõigusseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatud.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades. Telkimine eramaal ja telkimine ning lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(4) Kaitsealal on lubatud mootorita sõidukiga sõitmine teedel ja radadel ning mootorsõidukiga sõitmine teedel. Maastikusõidukiga sõitmine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Mootorita sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja radu, mootorsõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud tegevuses, poollooduslike koosluste hooldamisel, liinirajatiste hooldamisel, metsatöödel, põllumajandustöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

(5) Kaitsealal on lubatud jahipidamine ulukite arvukuse reguleerimise eesmärgil.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitseala vetel on keelatud ujuv vahendiga sõitmine, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses ja kaitseala valitsemisega seotud tegevuses.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kinnitada metsateatist;
- 5) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 6) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 7) anda projekteerimistingimusi;
- 8) anda ehitusluba.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja vaatab talle kooskõlastamiseks esitatud metsateatise läbi ja annab kümne tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist metsakoosluse liikide ning vanuse mitmekesisuse säilitamise eesmärgist tulenevalt oma kirjaliku nõusoleku või seab vajaduse korral omapoolsed tingimused.

(2) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

(3) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(4) Keskkonnaministeeriumil või kavandatava tegevuse asukoha keskkonnateenistusel on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on 10 sihtkaitsevööndit:

- 1) Jäärja sihtkaitsevöönd;
- 2) Kabja sihtkaitsevöönd;
- 3) Kodaja sihtkaitsevöönd;
- 4) Raessaare sihtkaitsevöönd;
- 5) Rakste sihtkaitsevöönd;
- 6) Rongu sihtkaitsevöönd;
- 7) Rootsimäe sihtkaitsevöönd;
- 8) Ruunasoo sihtkaitsevöönd;
- 9) Sandre sihtkaitsevöönd;
- 10) Sookuninga sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on liigikaitse, looduse mitmekesisuse ning maastikuilme säilitamine ja taastamine.

§ 9. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 40 osalejaga rahvaürituste korraldamine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile Rakste, Ruunasoo ja Kabja sihtkaitsevööndis aastaringelt, 16. septembrist 15. aprillini Raessaare ning 1. augustist 31. jaanuarini Jäärja, Kodaja, Rongu, Rootsिमäe, Sandre ja Sookuninga sihtkaitsevööndis, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo, raielangi suuruse, kuju, puhastamise viiside, laoplatside rajamise ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 2) rohkem kui 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine;
- 3) olemasolevate teede ja sihtkaitsevööndite piirikraavide hooldustööd;
- 4) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 5) Raessaare, Rootsिमäe (Jäärja metskonna kvartalis 152), Sandre (Jäärja metskonna kvartalis 172), Rongu (Jäärja metskonna kvartalites 169 ja 191), Kodaja (Jäärja metskonna kvartalites 173–175 ja 88) ning Sookuninga sihtkaitsevööndis olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja veerežiimi taastamine;
- 6) olemasolevate ehitiste hooldustööd;
- 7) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik tegevus;
- 8) võõrliikide eemaldamine.

§ 10. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tootmisotstarbeta ehitise või rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks Jäärja, Kabja, Kodaja, Rakste, Rongu, Ruunasoo ja Sandre sihtkaitsevööndis;
- 4) inimeste viibimine Jäärja, Kodaja, Rongu, Rootsिमäe, Sandre ja Sookuninga sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 31. juulini ning Raessaare sihtkaitsevööndis 1. augustist 15. septembrini, välja arvatud üldkasutatavatel teedel, järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavatel teadustöödel ning kaitseala valitsemisega seotud tegevuses.

§ 11. Vajalik tegevus

Kabja, Rongu, Ruunasoo ja Sandre sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja taastamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Sookuninga piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi metsa kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine, arvestades käesoleva määruse § 5 lõike 2 punktides 5–8 sätestatut;
- 3) kuni 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 2) uute veekogude, sildade ja truupide rajamine;
- 3) uuendusraie;
- 4) rohkem kui 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) maavara kaevandamine, välja arvatud «Maapõueseaduse» § 59 lõikes 2 sätestatud juhul kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 2) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 3) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal;
- 4) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 5) pilliroo varumine külmumata pinnaselt.

§ 16. Vajalik tegevus

Piiranguvööndi poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja parandamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine. Poollooduslike koosluste esinemisalal Matsi maaüksusel on vajalik ülepinnaalne heina niitmine üks kord aastas.

5. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 17. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 8. oktoobri 1999. a määrus nr 297 «Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine» (RT I 1999, 75, 709; 2005, 71, 556) tunnistatakse kehtetuks.

¹EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja EÜ nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

²Sookuninga looduskaitseala on moodustatud Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee 5. veebruari 1964. a otsusega nr 26 «Looduslikult kaunite kohtade, parkide, põliste puude ja rändrahnude ja teiste kaitset väärivate looduslike objektide säilitamine» kaitse alla võetud Jäärja metskonna kvartalite 123 ja 140 ning Pärnu Maakonnavalitsuse 12. juuli 1991. a määrusega nr 319 «Kohaliku tähtsusega looduskaitse objektide kohta» moodustatud Rongu sookaitseala, Kodaja sookaitseala ja Ruunasoo sookaitseala baasil.

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 1 alapunktist 44 hõlmab kaitseala Põhja-Liivimaa linnuala ja punkti 2 alapunktist 385 Sookuninga loodusala, kus tegevuste kavandamisel tuleb hinnata nende mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades Eesti Metsakorralduskeskuse Jäärja metskonna 1997. aasta planšetti (mõõtkava 1:10 000) ja maakatastri andmeid seisuga juuni 2004. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Nigula Looduskaitseala Administratsioonis, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses ning Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

Peaminister Andrus ANSIP

Keskkonnaminister Villu REILJAN

Riigisekretär Heiki LOOT

Määruse lisa on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas. Alus: «Riigi Teataja seaduse» § 4 lõige 2 ja riigisekretäri 29.06.2005 resolutsioon nr 17-1/0505738.

[Sookuninga looduskaitseala](#)